

+
M
PAX

7 maart 2021
3e zondag Veertigdagentijd, A
Joh. 4, 5-42

Veelgeliefden,

Heer, geef mij van dat water, zodat ik geen dorst meer krijg. Water speelt een belangrijke rol in ons leven. Water is leven gevend en zonder water is er geen leven. Al van af het allereerste begin is elk leven met water verbonden. De oerwateren bij de schepping waarover we in het boek Genesis lezen, waren als een moederschoot waarbinnen het leven van de wereld begonnen is. Maar diezelfde oerwateren kunnen ook verwoestend zijn, zoals in de zondvloed gebleken is. Water geeft het leven en neemt het leven. Dat zijn de twee aspecten van water die we nog steeds beleven. We worden geboren uit het vruchtwater van de moederschoot en moeten blijven drinken. Dat is een dorst die ons niet meer verlaat. Tegelijk neemt het water het leven door verdrinking bij de vele overstromingen en tsunami's. Te weinig is daarbij te weinig en teveel is teveel.

Alles in deze wereld is geschapen om iets geestelijks uit te beelden, iets van onze relatie met God, iets van God zelf. Hij heeft in al het geschapenen zijn voetsporen achtergelaten, zijn watermerk gezet. En zo mogen we in de gewone omstandigheden op zoek gaan naar Hem.

Jezus zegt tegen de Samaritaanse vrouw: *Geef Mij te drinken.* Op het eerste gezicht lijkt dit niets bijzonders. Jezus is vermoeid gaan zitten bij een put en heeft dorst. We zien hoezeer Jezus ons mens-zijn heeft willen delen, zodat Hij moe kon worden en dorstig. Het vervolg laat echter zien dat er meer aan de hand is. Uit het gesprek met de vrouw blijkt al snel dat Jezus over een diepere dorst spreekt. Jezus wil water aanbieden aan de vrouw, ook al vraagt Hij zelf om water. Jezus biedt een dieper, geestelijk water aan, en toont zo dat Hij ook bij de vrouw om een dieper, geestelijk water vraagt. *Iedereen die van dit water [uit de put] drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer.*

Diep in elke mens leeft een verlangen naar God, naar zijn liefde. Hoe komt het dan dat niet iedereen met de Samaritaanse vrouw dit diepe verlangen uitschreeuwt met de woorden: *Heer, geef mij van dat water te drinken?* Het gaat om het diepste punt van de ziel, ook wel het topje van de ziel genoemd, waar God de mens raakt. Het is de afgrond van de ziel waarin we moeizaam moeten afdalen, door lagen heen waarmee wijzelf of onze levensomstandigheden dit diepe punt, deze levensbron, hebben afgedekt. Daar in de diepte is de bron waaraan ons leven ontspringt, een bron van levend water dat opwelt als wij ons in liefde aan de Heer geven en vol verlangen roepen: *Heer, geef mij van dat water.* Maar hebben wij de toegang niet met onze zonde afgedekt? Hebben wij de doorgangen laten verstoppert door onze verlangens op wereldse zaken te richten? Zijn wij vergeten af te dalen en drinken meer uit vertroebelde bronnen? Waarom stroomt die levensbron niet vrijelijk in ons hart en brengt ons die diepe vreugde en vrede die niet te verstoren is? Laat het besef van dit gemis ons des te meer doen opspringen van verlangen en uitroepen: *Heer, geef mij van dat water.* En met de psalmist bidden: *Gelijk het hert dors naar de waterbron, zo smacht mijn ziel naar U, mijn God.*

Jezus sprak met de Samaritaanse vrouw over een waterbron die zou opborrelen tot eeuwig leven. Door te drinken van het water dat Jezus zou geven, krijgt men nooit meer dorst. (Jo. 4, 14) Op het loofhuttenfeest verkondigde Hij: *«Als iemand dorst heeft, hij kome tot Mij; 38 wie in Mij gelooft, hij drinke! Zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien».* Hij doelde hiermee op de Geest die zij, die in Hem geloofden, zouden ontvangen. (Jo. 7,37-39) Die Geest heeft Hij op het Kruis gegeven toen water en bloed uit zijn zijde stroomden. (Jo. 19,34) Hij riep op het Kruis: *Ik heb dorst.* En Hij gaf de Geest, zijn Geest, de heilige Geest. Ook in ons Evangelie van de Samaritaanse vrouw beschrijft Johannes de band tussen Jezus' dorst en de heilige Geest. Jezus vraagt: Geef Mij te drinken, en Hij biedt aan het levend water te schenken. Het levend water dat op het kruis uit zijn geopende zijde zal stromen. (Joh. 19,34) [Sint Bernardus schrijft:] *«De dorst van Jezus is een beeld om zijn verlangen naar het heil van de mensen uit te drukken.»* [En sint Augustinus voegt daar aan toe in verband met de Samaritaanse vrouw: *«Degene die vroeg om te drinken, had dorst naar het geloof van de vrouw. Hij is behoeftig als een die moet ontvangen, maar Hij heeft overvloed als een die kan verzadigen.»*]

Naar aanleiding van het water leidt Jezus de Samaritaanse vrouw stap voor stap tot de openbaring van een diepere bron. Van een tastbare werkelijkheid van materieel water die in de diepte van de put omhoog gehaald wordt, voert Hij de geest van de vrouw omhoog naar het mysterieuze water, dat opborrelt ten eeuwige leven. Het water dat Jezus aanbiedt, is in dubbel opzicht een mysterie. Allereerst is er het mysterie van zijn oorsprong. Verborgen onder de ironie van de vrouw die het zelf oproept: "De put is diep: waar haalt Gij het vandaan?" Dit is een vraagstelling die typisch is voor het evangelie van sint Jan: *«Vanwaar komt Gij?»* (Jo 7,27; 19,9) *«Waar houdt Ge uw verblijf?»* (1,18) *«Waar gaat Gij naar toe?»* Van het mysterie van de Geest zegt Jezus: *«gij weet niet vanwaar Hij komt en waarheen Hij gaat.»* Evenzo bij het mysterie van het brood dat uit de hemel daalt en het mysterie van Jezus: de wereld niet weet vanwaar Hij is. Hier horen we over het mysterie van het water dat niet uit een aardse bron opspringt.

Het water is mysterieus vanwege zijn oorsprong, maar ook vanwege zijn natuur. *Iedereen die van dit water [uit de put] drinkt, krijgt weer dorst, maar wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer.*

Jezus vraagt om water maar biedt zelf het water van de heilige Geest en het eeuwig leven aan. Zo blijkt zijn dorst een dorst te zijn naar de ziel en zaligheid van de vrouw. Jezus is Degene die ons vraagt om het water van onze liefde. Hij dorst naar ons, bedelt om onze liefde. Dat is ten diepste de schreeuw in de schepping die volgens sint Paulus in barensweeën verkeert.

De prelatie die we zo dadelijk zullen zingen, verkondigt dit mysterie: *«zó groot was zijn dorst naar haar geloof dat Hij het vuur van de liefde in haar deed branden.»* Zó groot is de dorst van Jezus dat Hij het vuur van de liefde in onze harten doet branden. Jezus dorst naar het geloof. Hij dorst naar haar geloof en liefde, maar ook naar ons geloof en liefde.